

ЗАКОН

О ШТЕДНО-КРЕДИТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се оснивање, циљ, дјелатност, организација и пословање штедно-кредитних организација, права и обавезе чланова штедно-кредитних организација, надзор над пословањем и престанак пословања штедно-кредитних организација у Републици Српској.

Члан 2.

Штедно-кредитна организација је финансијска организација добровољно удружених чланова, повезаних заједничким основом удруживања, у чијем пословању учествује сваки члан према начелу узајамне помоћи, у циљу промовисања штедне чланова и одобравања кредита члановима, ради унапређења и заштите њихових економских, социјалних и других интереса кроз заједничко посједовање и демократски контролисано пословање, у складу са законом и статутом штедно-кредитне организације.

Члан 3.

Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

Основни капитал штедно-кредитне организације је укупан износ новчаних улога њених чланова који се уписује у судски регистар.

Обавезна резерва су средства која се формирају из добити штедно-кредитне организације за покриће потенцијалних губитака из пословања.

Улог је новчани износ једнаке вриједности којег сваки оснивач или члан уноси приликом оснивања, или приступања штедно-кредитној организацији, а чији су висина и начин улагања одређени статутом штедно-кредитне организације и уговором о оснивању или уговором о приступању, у складу са овим законом.

Улог на штедњу је новчани депозит примљен од чланова штедно-кредитне организације као улог на штедњу на којег се плаћа камата.

Оснивач је физичко лице које оснива штедно-кредитну организацију и у њу уноси један или више улога.

Члан је физичко лице које може бити оснивач или лице које накнадно ступа у штедно-кредитну организацију потписивањем изјаве о прихватању статута штедно-кредитне организације и уношењем улога.

Повезани чланови су чланови штедно-кредитне организације који су до трећег степена у крвном сродству или браку, или чланови који припадају ужој породици члана или имају међусобно повезане или заједничке инвестиције.

Заједнички основ удруживања је економски или социјални основ којим су чланови штедно-кредитне организације међусобно повезани.

Супсидијарно лице је било које правно лице у којем штедно-кредитна организација посједује 50 % од укупних гласачких права, а што омогућује штедно-

кредитној организацији да остварује право контроле над управом и политиком тог правног лица.

II ДЈЕЛАТНОСТ

1. Основна начела

Члан 4.

Штедно-кредитна организација оснива се с циљем:

- а) промовисања штедне међу члановима путем прикупљања њихових штедних улога,
- б) стварања извора финансирања кредита који се одобравају по реалним и разумним условима корисницима - члановима штедно-кредитне организације,
- в) коришћења и контроле штедних улога чланова у сврху постизања њихове заједничке користи,
- г) образовања чланова штедно-кредитне организације у располагању новцем и
- д) пружања других услуга члановима штедно-кредитне организације у циљу унапређења и заштите њихових заједничких економских и социјалних интереса, у складу са статутом штедно-кредитне организације и овим законом.

Члан 5.

(1) Штедно-кредитна организација оснива се у облику друштва с ограниченом одговорношћу и стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

(2) Одредбе Закона о предузећима примјењују се на штедно-кредитну организацију ако овим законом није друкчије прописано.

Члан 6.

Штедно-кредитну организацију може основати најмање 30 резидената - пословно способних физичких лица међусобно повезаних заједничким основом удруживања под условима утврђеним овим законом и статутом штедно-кредитне организације.

Члан 7.

(1) Штедно-кредитна организација може образовати један или више организационих дијелова који немају својство правног лица.

(2) Организациони дио има мјесто пословања и заступника, а послове с трећим лицима обавља у име и за рачун штедно-кредитне организације.

Члан 8.

(1) Штедно-кредитне организације могу се удружити у пословни савез штедно-кредитних организација.

(2) Пословним савезом штедно-кредитних организација управљају чланице на начин утврђен статутом савеза и на исти се одговарајуће примјењују одредбе овог закона.

2. Чланство

Члан 9.

(1) Штедно-кредитна организација обавља дјелатност само за своје чланове.

(2) Физичко лице мора бити члан штедно-кредитне организације да би улагао штедни улог, користио кредит или друге услуге од штедно-кредитне организације.

(3) Услове учлањивања, укључујући заједнички основ удруживања, минималан број улога којег члан мора унијети и номиналну вриједност улога, штедно-кредитна организација прописује статутом.

(4) Приступ чланству штедно-кредитне организације ограничен је искључиво на физичка лица која са осталим члановима штедно-кредитне организације дијеле постојећи заједнички основ удруживања, укључујући, али не ограничавајући се на:

- а) исто или сродно занимање,
- б) пребивалиште или боравиште и
- в) запослење или пензионисање од истог послодавца.

Члан 10.

(1) Поред чланова штедно-кредитне организације који су међусобно повезани заједничким основом удруживања, чланови штедно-кредитне организације могу постати и физичка лица која припадају ужој породици члана штедно-кредитне организације.

(2) Ужу породицу из става 1. овог члана чине: брачни друг и дјеца (брачна, ванбрачна, и усвојена).

(3) Чланови који су млађи од 18 година немају право гласа на скупштини чланова и не могу бити бирани за члана надзорног одбора штедно-кредитне организације.

Члан 11.

(1) Услови и начин престанка чланства у штедно-кредитној организацији прописују се статутом.

(2) Статутом штедно-кредитне организације могу се предвидјети услови под којим се члану који престаје испуњавати услове удруживања може одобрити задржавање чланства у штедно-кредитној организацији.

(3) Члан штедно-кредитне организације не може бити искључен из чланства услед промјене статута штедно-кредитне организације.

(4) Члан може бити искључен из штедно-кредитне организације ако скупштина чланова донесе такву одлуку са двије трећине гласова присутних на скупштини.

Члан 12.

(1) У штедно-кредитној организацији води се књига чланова штедно-кредитне организације. (2) У књигу чланова штедно-кредитне организације обавезно се уносе:

- а) име и презиме, пребивалиште и матични број сваког члана,
- б) висина уплаћених улога,
- в) измјене свих података који се уписују у књигу чланова,

- г) датум учлањења у штедно-кредитну организацију,
- д) датум иступања из чланства штедно-кредитне организације.

3. Одорење за обављање дјелатности

Члан 13.

(1) Одобрење за обављање дјелатности (у даљем тексту: одобрење) штедно-кредитној организацији издаје Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).

(2) Уз захтјев за издавање одобрења оснивачи штедно-кредитне организације дужни су приложити слjedeћу документацију:

- а) уговор о оснивању потписану од стране свих оснивача,
- б) одлуку оснивачке скупштине о доношењу статута,
- в) овјерен примјерак статута и других општих аката на које сагласност даје Агенција,
- г) списак оснивача у којем су наведена њихова пуна имена и адресе становања са подацима о висини улога сваког оснивача,
- д) доказ о уплати оснивачких улога,
- ђ) одлуку оснивачке скупштине о именовању чланова надзорног одбора и директора, као и доказе о њиховим квалификацијама и искуству према одредбама овог закона,
- е) листу радника штедно-кредитне организације овлашћених да преузимају обавезе у име штедно-кредитне организације, са границама овлашћења и овјерен преглед потписа овлашћених радника,
- ж) пословни план који објезбјеђује економску одрживост и стабилност штедно-кредитне организације у разумном временском периоду
- з) рјешење надлежног органа о испуњености минималних техничких услови за рад.

(3) Одобрење је услов за упис штедно-кредитне организације у судски регистар.

(4) Пријаву за упис у судски регистар штедно-кредитна организација подноси најкасније 30 дана од дана добијања одобрења.

Члан 14.

О одобравању или одбијању захтјева за издавање одобрења Агенција доноси рјешење у року од 60 дана од дана пријема уредног и потпуног захтјева.

Члан 15.

(1) Акти Агенције су коначни.

(2) Против аката Агенције може се покренути управни спор пред надлежним судом у складу са Законом о управним споровима.

Члан 16.

(1) Штедно-кредитна организација је дужна поднијети Агенцији пријаву о свакој битној промјени података или докумената на основу којих је издато одобрење, у року од осам дана од дана настанка такве промјене.

(2) Промјене података или докумената из става 1. овог члана пријављују се за упис у судски регистар у случају када је таква обавеза предвиђена Законом о предузећима.

Члан 17.

Агенција ће одбити захтјев за издавање одобрења штедно-кредитној организацији ако претходно није уплаћен оснивачки улог у складу са овим законом и ако:

а) из достављене документације уз захтјев за издавање одобрења произлази да штедно-кредитна организација није организована у складу с овим законом или

б) из достављене документације произлази да штедно-кредитна организација кадровски или технички није способна да обавља послове у складу с овим законом или

в) директор или један од чланова надзорног одбора штедно-кредитне организације има изречену заштитну мјеру у складу с овим законом или ако се правоснажном судском одлуком утврди да је кривично одговоран за кривично дјело, осим кривичног дјела из области безбједности саобраћаја.

Члан 18.

(1) Штедно-кредитна организација има право да у правном промету закључује уговоре и врши друге правне послове и радње у оквиру свог предмета пословања.

(2) За своје обавезе штедно-кредитна организација одговара цијелокупном својом имовином.

(3) Члан штедно-кредитне организације одговара за обавезе штедно-кредитне организације у случајевима и под условима прописаним овим законом, Законом о предузећима и статутом штедно-кредитне организације.

III ОСНИВАЊЕ

1. Назив

Члан 19.

(1) Штедно-кредитна организација основана у складу са овим законом у свом називу мора обавезно садржавати ознаку "штедно-кредитна организација" или скраћену ознаку "ШКО", назив штедно-кредитне организације, ознаку дјелатности и сједиште штедно-кредитне организације.

(2) Нико не може користити ознаку "штедно-кредитна организација" или изведенице те ознаке у смислу означавања дјелатности, производа или услуга, или скраћену ознаку "ШКО", без одобрења Агенције.

2. Оснивачки акт и други акти

Члан 20.

(1) Штедно-кредитна организација се оснива оснивачким актом који има форму

уговора о оснивању.

(2) Штедно-кредитна организација има статут који се доноси на оснивачкој скупштини.

(3) Оснивачка скупштина штедно-кредитне организације именује директора и чланове надзорног одбора штедно-кредитне организације и друга тијела у складу са овим законом и статутом штедно-кредитне организације.

(4) Оснивачка скупштина штедно-кредитне организације доноси одлуке трочетвртинском већином гласова свих оснивача, од којих сваки оснивач има право на један глас независно од броја улога.

Члан 21.

(1) Агенција даје сагласност на оснивачке и друге опште акте штедно-кредитне организације на начин који пропише Агенција у складу са овим законом, као и на све касније измјене и допуне тих аката.

(2) Оснивачки и други општи акти штедно-кредитне организације на које сагласност даје Агенција не могу ступити на снагу прије него што Агенција да своју сагласност на њих.

Члан 22.

Уговор о оснивању штедно-кредитне организације садржи одредбе о:

- а) називу и сједишту штедно-кредитне организације,
- б) пуном имену, пребивалишту и матичном броју сваког оснивача,
- в) дјелатности,
- г) заједничком основу удруживања,
- д) износу основног капитала и износу улога сваког оснивача,
- ђ) укупном износу трошкова оснивања, односно процијењеном износу свих трошкова плаћених од штедно-кредитне организације или зарачунатих штедно-кредитној организацији у вези са оснивањем,
- е) правима, обавезама и одговорностима оснивача према штедно-кредитној организацији и штедно-кредитне организације према оснивачима,
- ж) заступању штедно-кредитне организације,
- з) услови и начин преноса удјела чланова штедно-кредитне организације и
- и) другим питањима која су прописана овим законом.

Члан 23.

Статут штедно-кредитне организације садржи одредбе о:

- а) називу и сједишту штедно-кредитне организације,
- б) дјелатности штедно-кредитне организације,

- в) заједничком основу удруживања, условима и начину приступања чланова у штедно-кредитну организацију и иступања из штедно-кредитне организације, те правима и обавезама чланова у случају иступања,
- г) укупном износу основног капитала, висини појединачног улога и начину уписа и уплате улога чланова,
- д) начину доношења одлука на скупштини чланова,
- ђ) искључивању преноса удјела и подјеле у случају правног сљедбеника и насљеђа,
- е) повлачењу удјела,
- ж) расподјели добити и начину сношења ризика и губитка,
- з) резервама,
- и) организационој структури штедно-кредитне организације,
- ј) избору, опозиву и дјелокругу органа штедно-кредитне организације,
- к) заступању и представљању штедно-кредитне организације са границама овлашћења,
- л) стицању права и обавеза у правном промету,
- љ) пословној тајни,
- м) статусним промјенама штедно-кредитне организације и престанку рада штедно-кредитне организације,
- н) поступку измјене статута и
- њ) другим питањима од значаја за пословање штедно-кредитне организације.

Члан 24.

(1) Својство члана стиче се учествовањем у оснивању штедно-кредитне организације или накнадним приступањем тој организацији, тако да лице које приступа потпише изјаву о прихватању статута штедно-кредитне организације и у њу унесе улог.

(2) Сваки члан приликом оснивања штедно-кредитне организације, или приликом приступања у штедно-кредитну организацију уплаћује и уноси један или више улога како је прописано статутом.

(3) Статутом штедно-кредитне организације утврђују се номинална вриједност улога, услови и начин његовог повећања и смањења, те основи и поступак повлачења улога од стране чланова штедно-кредитне организације.

(4) Улог не може служити као средство осигурања за обавезе по кредиту или другом основу члана у штедно-кредитној организацији и изван ње.

3. Основни капитал

Члан 25.

- (1) Основни капитал штедно кредитне организације чине уплаћени улози чланова.
- (2) У штедно-кредитну организацију уплаћује се и уноси неограничен број улога

номиналне вриједности утврђене оснивачким актом и статутом штедно-кредитне организације.

(3) Минимални износ основног капитала штедно-кредитне организације износи 60.000

конвертибилних марака и у цјелости се уплаћује на привремени рачун до регистрације штедно-кредитне организације.

(4) Износ унесеног улога једног члана и с њим повезаних чланова у штедно-кредитној организацији не смије бити већи од 10% укупног износа улога, у вријеме када је улог унесен или стечен у складу са овим законом.

(5) У случају да чланови штедно-кредитне организације пређу ограничења стицања из става 4. овог члана, обавезни су да улоге које посједују изнад дозвољеног процента повуку у року од шест мјесеци у складу са овим законом и статутом штедно-кредитне организације.

Члан 26.

(1) Основни капитал штедно кредитне-организације за сво вријеме њеног пословања и важења одобрења Агенције не може бити мањи од минималног износа основног капитала прописаног овим законом.

(2) Уплаћеним основним капиталом не може се сматрати капитал који је:

а) прибављен средствима кредита којег је одобрила штедно-кредитна организација у чији капитал се врши уплата,

б) прибављен средствима кредита који је друго лице одобрило за другу намјену или

в) прибављен средствима кредита чији поврат је гарантовала штедно-кредитна организација у чији капитал се врши уплата.

Члан 27.

(1) Основни капитал штедно-кредитне организације може се смањити одлуком скупштине чланова у складу са овим законом и статутом штедно-кредитне организације, али не испод минималног износа основног капитала прописаног овим законом.

(2) Регистрација повећања и смањења основног капитала штедно-кредитне организације код надлежног суда врши се, по правилу, једном годишње и то у року од 30 дана од дана одржавања годишње скупштине чланова штедно-кредитне организације.

Члан 28.

Услови и начин добровољног и принудног престанка улога, стицање и пренос улога по основу принудног престанка својства члана штедно-кредитне организације или по другом основу, штедно-кредитна организација уређује статутом.

4. Права гласа и имовинска права по основу улога

Члан 29.

(1) Чланови штедно-кредитне организације сразмјерно унесеном улогу стичу удио у штедно-кредитној организацији.

(2) Члан штедно-кредитне организације може имати један удио у штедно кредитној организацији.

(3) Сваки члан има право на један глас у скупштини независно од броја унесених улога и сразмјери удјела тог члана у укупно уплаћеном основном капиталу штедно-кредитне организације.

(4) Имовинска права чланова штедно-кредитне организације укључујући учешће у добити, коју скупштина штедно-кредитне организације, након одбијања износа за резерве у складу са овим законом, утврди за диобу, као и учешће и расподјели ликвидационог вишка сразмјерна су удјелима чланова у укупно уплаћеном основном капиталу штедно кредитне организације у вријеме остваривања тих права.

(5) Удио у добити, посебне накнаде и награде не могу се исплаћивати на терет основног

капитала.

(6) Штедно-кредитна организација не може вршити плаћања по основу имовинских права чланова ако би после плаћања штедно кредитна организација била онемогућена да плаћа своје дугове чија се доспјелост очекује у редовном току пословања штедно-кредитне организације.

(7) Скупштина штедно-кредитне организације може одлучити да се добит не дијели члановима, већ да се употреби за друге намјене.

(8) У покрићу губитка штедно-кредитне организације утврђеног годишњим билансом, чланови учествују својим улозима.

Члан 30.

(1) Улог члана може бити повучен и поништен у случајевима одређеним статутом штедно-кредитне организације и под условом да штедно-кредитна организација испуњава захтјеве очувања минималног износа основног капитала.

(2) Одлуку о повлачењу и поништењу улога доноси скупштина чланова штедно-кредитне организације.

(3) Одлука скупштине чланова штедно кредитне организације о повлачењу и поништењу улога садржи: основ повлачења и поништења, износ који се плаћа члану повученог и поништеног улога и дејство поништења на основни капитал штедно-кредитне организације.

(4) Улог члана не може бити повучен и поништен по вриједности већој од номиналне.

(5) Члан штедно-кредитне организације чији је улог повучен и поништен губи права и обавезе које је имао по основу тог улога.

5. Обавезна резерва

Члан 31.

(1) Штедно-кредитна организација формира и одржава обавезну резерву.

(2) Штедно-кредитна организација у обавезну резерву сваке године уноси укупну добит или дио добити, док резерва не достигне најмање 10% основног капитала.

(3) Средства обавезне резерве штедно-кредитне организације користе се за покриће губитка исказаног у ревидираном финансијском извјештају, отпис ненаплаћених потраживања и за покриће губитака који произлазе из пословања штедно-кредитне организације, за финансирање неприносне активе и она се не могу распоређивати члановима осим након ликвидације штедно-кредитне организације.

6. Резерва за кредитне губитке

Члан 32.

(1) Штедно-кредитна организација формира и одржава резерву за покриће кредитних губитака која се састоји од опште и посебне резерве за кредитне губитке.

(2) Општу резерву за кредитне губитке штедно-кредитна организација формира и одржава у износу од 2% од активе класификоване у категорију "добра актива".

(3) Посебну резерву за кредитне губитке штедно-кредитна организација формира и одржава на активу чије је враћање у кашњењу 30 и више дана.

(4) Ближе услове и начин формирања опште резерве за покриће кредитних губитака прописује Агенција.

IV ОРГАНИ И ЊИХОВ ДЈЕЛОКРУГ

Члан 33.

(1) Органи штедно-кредитне организације су:

- а) скупштина,
- б) надзорни одбор,
- в) управа и
- г) кредитни одбор.

(2) Статутом штедно-кредитне организације може се утврдити да се у штедно-кредитној организацији бирају и други органи, али се на њих не могу преносити овлашћења које има скупштина.

(3) Избор, опозив и дјелокруг органа штедно-кредитне организације и њено заступање уређују се статутом као основним општим актом штедно-кредитне организације, у складу са овим законом.

Члан 34.

(1) Највиши орган штедно-кредитне организације је скупштина коју чине сви њени чланови.

(2) Скупштина обавља сљедеће послове:

- а) доноси статут и одлучује о измјенама и допунама статута,

- б) одлучује о висини улога, њиховом повећању, смањењу и повлачењу, односно престанку,
- в) именује и разрјешава чланове надзорног одбора и других органа који се бирају из редова чланова,
- г) именује и разрјешава управу,
- д) одлучује о заступању штедно-кредитне организације у судским и другим поступцима против чланова управе и чланова других органа,
- ђ) утврђује пословну политику,
- е) усваја годишњи финансијски извјештај, са извјештајем вањског ревизора и надзорног одбора,
- ж) одлучује о расподјели и употреби добити, те о начину покрића губитка,
- з) одлучује о статусним промјенама штедно-кредитне организације,
- и) искључењу члана и преносу улога на треће лице када је за то потребно одобрење штедно-кредитне организације,
- ј) одлучује о престанку рада и
- к) одлучује о другим питањима битним за пословање штедно-кредитне организације у складу са законом и статутом.

Члан 35.

(1) Скупштина се сазива најмање једанпут годишње (редовна), а најкасније четири мјесеца након завршетка пословне године.

(2) Скупштина се, по правилу, одржава у мјесту сједишта штедно-кредитне организације или у мјесту и на начин одређен статутом штедно-кредитне организације.

(3) Члан штедно-кредитне организације право гласа на скупштини остварује лично.

(4) Одсутни члан штедно-кредитне организације може гласати и писменим путем на начин утврђен статутом или путем пуномоћника.

Члан 36.

(1) Скупштина може одлучивати ако је на њој присутно лично или путем пуномоћника више од 50% чланова.

(2) Скупштина одлучује већином гласова присутних чланова.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, о измјени статута, статусним промјенама, повећању и смањењу номиналне вриједности улога, повећању и смањењу основног капитала, расподјели добити и престанку штедно-кредитне организације потребна је трочетвртинска већина гласова присутних чланова.

(4) На скупштини штедно-кредитне организације мора се саставити списак чланова присутних лично или путем пуномоћника. Свака одлука скупштине мора се навести у записнику којег потписује записничар, предсједник скупштине и најмање два овјериоца записника из редова чланова.

Члан 37.

Пуномоћник члана мора имати овлашћење за заступање члана потписано од стране члана и овјерено од надлежног органа.

Члан 38.

(1) Надзорни одбор штедно-кредитне организације се састоји од непарног броја чланова, а најмање три члана, који се бирају из редова чланова.

(2) Члан надзорног одбора не може бити члан управе штедно-кредитне организације, лице запослено у штедно-кредитној организацији, нити лице које је осуђивано за кривична дјела против привреде и службене дужности за која су наступиле правне посљедице осуде, док те посљедице трају.

Члан 39.

(1) Надзорни одбор:

- а) врши надзор над законитошћу рада управе штедно-кредитне организације и кредитног одбора,
- б) прегледа периодичне и годишње извјештаје и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима,
- в) утврђује да ли се пословне књиге и друга документа штедно-кредитне организације воде уредно и у складу са прописима,
- г) подноси скупштини извјештај о пословању штедно-кредитне организације и извјештај о резултатима надзора,
- д) врши избор и ангажује вањског ревизора,
- ђ) разматра извјештај ревизора,
- е) обезбјеђује да су утврђени и да се исправно спроводе интерни контролни поступци штедно-кредитне организације и надгледа послове интерне ревизије,
- ж) даје мишљење о приједлозима за расподјелу добити,
- з) сазива специјалну скупштину чланова када оцијени да су угрожени интереси чланова или утврди значајне неправилности и незаконитости у раду органа штедно-кредитне организације,
- и) обавља и друге послове утврђене законом, уговором о оснивању и статутом.

(2) Надзорни одбор или његови поједини чланови могу вршити увид у пословне књиге и осталу пословну документацију штедно-кредитне организације, те вршити друге радње одређене статутом штедно-кредитне организације.

Члан 40.

(1) Надзорни одбор може предложити скупштини да суспендује или разријешити чланове управе штедно-кредитне организације или чланове кредитног одбора ако постоји оправдана сумња да је угрожен опстанак штедно-кредитне организације.

(2) О поднесеном приједлогу за суспензију надзорни одбор мора обавијестити Агенцију у року од три дана од дана подношења таквог приједлога скупштини штедно-кредитне организације.

(3) Скупштина чланова штедно-кредитне организације на којој се одлучује о приједлогу надзорног одбора о суспензији мора се одржати најкасније у року од 30 дана од дана подношења приједлога надзорног одбора.

Члан 41.

(1) Управа штедно-кредитне организације организује рад, руководи пословањем и одговорна је за законито пословање и спровођење утврђене пословне политике штедно-кредитне организације.

(2) Управу штедно-кредитне организације чине директор и извршни директори, ако се извршни директори именују.

(3) Директор предсједава управом, руководи пословањем, заступа и представља штедно-кредитну организацију, извршава одлуке скупштине, одбора за ревизију и надзорног одбора и одговара за законитост пословања.

(4) Извршни директори организују рад, заступају штедно-кредитну организацију и одговарају за законитост пословања у пословима и обиму утврђеним писменим овлашћењима директора.

(5) Извршне директоре именује и разрјешава надзорни одбор на приједлог директора.

(6) Управа штедно-кредитне организације обавља сљедеће послове:

- а) организује и води пословање штедно-кредитне организације,
- б) заступа и представља штедно-кредитну организацију,
- в) припрема приједлоге одлука за скупштину и извршава њене одлуке,
- г) стара се о законитости и одговара за законитост рада штедно-кредитне организације,
- д) извршава одлуке скупштине и надзорног одбора,
- ђ) именује кредитни одбор,
- е) стара се о припреми годишњег обрачуна и усваја периодични обрачун,
- ж) припрема годишње рачуноводствене исказе,
- з) подноси скупштини годишњи финансијски извјештај и извјештај о пословању и спровођењу пословне политике,
- и) предлаже распоdjелу добити,
- j) одлучује о свим питањима која нису у надлежности скупштине и надзорног одбора и
- к) обавља друге послове који су jој одређени овим законом, статутом или другим актом штедно-кредитне организације.

Члан 42.

(1) За директора штедно-кредитне организације не може бити изабрано лице које:

- а) је члан надзорног одбора исте или неке друге штедно-кредитне организације,
- б) је било директор у штедно-кредитној организацији над којом је покренут поступак ликвидације из разлога одузимања одобрења од стране Агенције због неправилности у раду и поступања штедно-кредитне организације супротно прописима и то у року од три године од дана извршности рјешења којим се тој штедно-кредитној организацији одузима одобрење,

в) према другим законским одредбама не може бити директор.

(2) Директор мора бити у радном односу са штедно-кредитном организацијом на неодређено и пуно радно вријеме.

Члан 43.

(1) Кредитни одбор:

а) врши генералну супервизију кредита одобрених члановима штедно-кредитне организације,

б) одобрава кредите у складу са усвојеном кредитном политиком надзорног одбора штедно-кредитне организације,

в) врши контролу наплате одобрених кредита,

г) врши друге послове које му одреди управа и надзорни одбор штедно-кредитне организације.

(2) Кредитни одбор се састоји од непарног броја чланова, а најмање од три члана.

(3) Ниједан кредит не може бити одобрен члану штедно-кредитне организације ако за то није гласала већина чланова кредитног одбора.

V ПОСЛОВАЊЕ

Члан 44.

(1) Штедно-кредитна организација може обављати сљедеће послове:

а) примати улоге на штедњу (депозите) од чланова,

б) одобравати кредите и давати гаранције члановима,

в) обављати финансијско-књиговодствене и консалтинг услуге за чланове,

(2) Штедно-кредитна организација може вршити позајмљивање средства из законитих извора финансирања, те примати донације, поклоне и помоћи у сврху одобравања кредита члановима и обављања осталих послова за чланове, у складу са овим законом.

(3) Укупан износ примљених улога на штедњу (депозита) и позајмљених средстава из законитих извора финансирања не смију бити већи од десет пута вриједности основног капитала.

Члан 45.

(1) За штедне улоге у штедно-кредитној организацији гарантују чланови својим улозима.

(2) Врсту улога на штедњу, услове и камату која се плаћа на улог на штедњу утврђује скупштина чланова, узимајући у обзир преовлађујуће тржишне услове и финансијско стање и могућности штедно-кредите организације.

(3) У случају ликвидације и стечаја штедно-кредитне организације улози на штедњу имају приоритет у намирењу у односу на повраћај улога чланова.

Члан 46.

(1) Штедно-кредитна организација је дужна да своје пословање обавља у складу са овим законом, Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма, прописима Агенције, условима и ограничењима утврђеним одобрењем, те одговарајућим пословним и рачуноводственим начелима и стандардима.

(2) Штедно-кредитна организација је дужна у свом пословању непрекидно одржавати солвентност, потребан обим ликвидних средстава, односно способност плаћања и кредитну способност.

Члан 47.

Штедно-кредитна организација је дужна да се придржава стопа ограничења и ризика везаних за билансне и ванбилансне ставке, активу и капитал, утврђених прописима Агенције укључујући минималне захтјеве и стандарде:

- а) управљања ликвидношћу,
- б) излагања кредитном ризику,
- в) процјене квалитета и класификације активе и резерви које штедно-кредитна организација мора формирати на основу такве класификације, те услова под којима се обрачунате, а ненаплаћене камате на неквалитетне кредите не могу сматрати приходом штедно-кредитне организације,
- г) рочне усклађености активе и пасиве и девизне усклађености активе и пасиве.

Члан 48.

(1) Штедно-кредитна организација дужна је најмање једном годишње, а обавезно на крају пословне године, без накнаде, обавијестити чланове и учинити им доступним податке о стању њихових кредитних и депозитних рачуна.

(2) У случају када су уговорене промјенљиве каматне стопе, штедно-кредитна организација је дужна обавијестити чланове о промјени тих стопа прије него се оне почну примјењивати и то путем јавног обавјештења, на начин утврђен статутом штедно-кредитне организације.

Члан 49.

(1) Штедно-кредитна организација је дужна истакнути на видном мјесту у пословним просторијама опште услове пословања.

(2) Под општим условима пословања штедно-кредитне организације подразумијевају се слjedeћи подаци:

а) за одобравање кредита:

- 1) важеће номиналне годишње стопе редовне и затезне камате,
- 2) начин обрачуна камате,
- 3) услови под којима се могу мијењати стопе редовне и затезне камате током коришћења и отплате кредита,
- 4) накнаде и провизије које се зарачунавају члану кориснику кредита,
- 5) услови штедне или новчаног депозита ако је то услов за одобравање кредита,

6) инструменти осигурања отплате кредита и други услови које поставља штедно-кредитна организација,

б) за примање штедних улога:

- 1) важеће номиналне годишње каматне стопе,
- 2) начин обрачуна камате,
- 3) услови под којима се могу мијењати каматне стопе,
- 4) накнаде и провизије ако их зарачунава штедно-кредитна организација,
- 5) основне информације о осигурању штедних улога.

Члан 50.

Подаци о појединачним штедним улозима, примљеним депозитима и кредитима, као и о датим кредитима, представљају пословну тајну штедно-кредитне организације и не могу се пружати другим лицима осим Агенцији и другим надлежним органима, у складу са законом.

Члан 51.

(1) Штедно-кредитна организација дужна је са чланом, закључити уговор о пружању поједине услуге за коју је добила одобрење и која је уписана у судском регистру.

(2) Прије закључивања уговора из става 1. овог члана, штедно-кредитна организација је дужна у писаном облику члану предочити све битне услове уговора из којих су јасно видљива права и обавезе уговорених страна.

(3) Уговор из става 1. овог члана закључује се у писаној форми и један примјерак уговора штедно-кредитна организација је дужна предати члану.

(4) Штедно-кредитна организација је дужна у уговор о штедном улогу унијети одредбу да штедни улози нису осигурани код надлежне институције за осигурање депозита.

VI ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И РЕВИЗИЈА

Члан 52.

(1) Штедно-кредитна организација је обавезна водити и чувати књиговодствене евиденције и документе, те састављати и презентовати финансијске извјештаје у складу са прописима којима се уређује област рачуноводства и ревизије.

(2) Финансијске извјештаје из става 1. овог члана штедно-кредитна организација дужна је подносити надлежним органима на начин и у роковима утврђеним прописима којима се уређује област рачуноводства и ревизије и другим актима надлежних органа.

(3) Штедно-кредитна организација је дужна, уз сагласност Агенције, именовати вањског ревизора који ће извршити ревизију годишњих финансијских извјештаја и сачинити ревизорски извјештај, у складу са законом и другим прописима којима се уређује област рачуноводства и ревизије.

(4) Штедно-кредитна организација је обавезна Агенцији доставити годишњи финансијски извјештај у року од 75 дана, а ревизорски извјештај најкасније пет мјесеци након завршетка пословне године на коју се извјештаји односи.

(5) Штедно-кредитна организација је дужна да ревизорски извјештај, у скраћеном облику, у року од 30 дана по његовом пријему објави у једном или више дневних листова доступних на цијелој територији Републике Српске и о томе, уз доставу копије објаве, одмах обавијести Агенцију.

Члан 53.

Штедно-кредитна организација дужна је достављати Агенцији извјештаје о пословању у облику, садржају и роковима утврђеним прописима Агенције, као и ставити на увид пословне књиге и документацију ради обављања контроле.

VII НАДЗОР НАД ПОСЛОВАЊЕМ И ОДУЗИМАЊЕ ДОЗВОЛЕ

Члан 54.

(1) Надзор над пословањем штедно-кредитних организација у складу са овим законом, прописима донесеним на основу овога закона и других закона, којих се у свом пословању штедно-кредитне организације морају придржавати, врши Агенција.

(2) У обављању своје надзорне функције Агенција оцјењује законитост и правилност пословања штедно-кредитне организације, налаже и предузима мјере за отклањање утврђених незаконитости и неправилности у њиховом пословању.

(3) Агенција је овлашћена да у оквиру својих надлежности надзора над штедно-кредитним организацијама провјерава да ли се штедно-кредитне организације генерално придржавају добрих пословних обичаја, објављених општих услова пословања и уговора које су склопиле са својим члановима, али није дужна рјешавати појединачне приговоре чланова.

(4) Под пословањем штедно-кредитне организације подразумијева се и пословање које се обавља у циљу заштите потраживања чланова и повјерилаца и након одузимања одобрења све до брисања из судског регистра.

Члан 55.

(1) Током обављања надзора овлашћени службеници Агенције могу од штедно-кредитне организације затражити извјештаје и информације о свим питањима која су важна за процјену да ли она послује у складу с одредбама овог закона, прописа донесеним на основу овог закона и другим законима који прописују пословање штедно-кредитне организације.

(2) Овлашћени службеници Агенције могу од директора или запосленог лица штедно-кредитне организације затражити изјаву о подацима из става 1. овог члана.

(3) Службеници Агенције овлашћени су за подношење захтјева за покретање прекршајног поступка за прекршаје прописане овим законом.

Члан 56.

(1) Надзор над пословањем штедно-кредитне организације обавља се анализом финансијских извјештаја и директним надзором у штедно-кредитној организацији.

(2) Директни надзор обавља се у просторијама штедно-кредитне организације увидом у пословне књиге, пословну документацију и пословне евиденције, те другу документацију која се односи на пословање штедно-кредитне организације.

(3) Директни надзор над пословањем штедно-кредитне организације обављају овлашћени службеници Агенције.

Члан 57.

(1) Штедно-кредитна организација дужна је овлашћеним службеницима Агенције, на њихов захтјев, омогућити обављање надзора над пословањем у својим пословним просторијама.

(2) Штедно-кредитна организација дужна је овлашћеним службеницима Агенције, на њихов захтјев, омогућити обављање надзора над пословним књигама, пословном документацијом и пословним евиденцијама.

(3) Штедно-кредитна организација дужна је овлашћеним службеницима Агенције, на њихов захтјев, уручити преписе или фотокопије пословних књига, пословне документације и пословних евиденција.

Члан 58.

Штедно-кредитна организација дужна је овлашћеним службеницима Агенције осигурати услове за несметано обављање надзора и обезбиједити присутност лица које ће осигурати приступ документацији и њен преглед, и које ће сарађивати с овлашћеним службеницима који обављају надзор.

Члан 59.

Агенција општим актом прописује начин вршења надзора, поступак издавања налога и предузимање мјера, као и рокове за отклањање утврђених незаконитости и неправилности.

Члан 60.

(1) Агенција може рјешењем одузети одобрење штедно-кредитној организацији у случајевима:

- а) на захтјев штедно-кредитне организације,
- б) ако штедно-кредитна организација у року од 30 дана од дана издавања одобрења не поднесе захтјев за упис у судски регистар,
- в) ако штедно-кредитна организација у року од шест мјесеци од уписа у судски регистар не почне с обављањем дјелатности или ако престане с обављањем дјелатности у раздобљу дужем од шест мјесеци,
- г) ако је одобрење прибављено на основу неистинитих навода и података којима је Агенција доведена у заблуду,
- д) ако штедно-кредитна организација, супротно налозима и изреченим мјерама Агенције, и након протеча датог рока за исправак неправилности не исправи неправилности у свом раду и настави поступати супротно прописима,
- ђ) ако штедно-кредитна организација обавља дјелатност која није дјелатност штедно-кредитних организација,

е) ако штедно-кредитна организација престане да испуњава услове за добијање одобрења и ако послове штедно-кредитне организације не обавља у складу с овим законом и актима Агенције,

ж) ако је штедно-кредитна организација несолвентна, према прописима које доноси Агенција и

з) ако су се на основу правоснажне судске пресуде стекли услови за одузимање одобрења.

(2) Штедно-кредитна организација не може склопити, започети обављање или обавити ни један нови посао везан уз обављање дјелатности према одредбама овога закона од дана извршности рјешења о одузимању одобрења Агенције.

(3) Поступак одузимања издатог одобрења Агенција прописује општим актом.

VIII ПРИВРЕМЕНА УПРАВА, ЛИКВИДАЦИЈА И СТЕЧАЈ

Члан 61.

Агенција може именовати привременог управника штедно-кредитне организације када оцијени:

а) да је прекшан закон, пропис или акт Агенције, чиме су озбиљно угрожени интереси чланова,

б) да је својим пословањем штедно-кредитна организација проузроковала или може проузроковати значајно погоршање улога или финансијског стања, или друге озбиљне ризике по интересе чланова,

в) да је штедно-кредитна организација прикрила од Агенције или њених лица овлашћених за контролу и ревизора пословне књиге, документе, евиденције или имовину штедно-кредитне организације или је онемогућила приступ овлашћених лицима тим књигама,

г) да је оправдан захтјев органа штедно-кредитне организације за именовање привременог управника штедно кредитне организације,

д) да је након одузимања одобрења у штедно-кредитној организацији потребна заштита интереса чланова до именовања стечајног управника.

Члан 62.

(1) Привременог управника штедно-кредитне организације Агенција именује рјешењем, у којем је дужна навести разлоге именовања, у складу са чланом 61. овог закона.

(2) Рјешење о именовању, разрјешењу или продужетку мандата привременог управника штедно-кредитне организације доставља се без одлагања привременом управнику и штедно-кредитној организацији у којој је именован, објављује у "Службеном гласнику Републике Српске" и једном дневном листу доступном на цијелој територији Републике Српске и уписује у судски регистар код надлежног суда.

Члан 63.

(1) Привремени управник штедно-кредитне организације има право неограниченог приступа и контроле пословних просторија штедно-кредитне

организације, рачуноводствених и других евиденција и укупне имовине штедно-кредитне организације и супсидијарних лица.

(2) Привремени управник је дужан одмах предузети све мјере заштите и спречавања отуђења или злоупотребе имовине и документације штедно-кредитне организације и њених супсидијарних лица.

(3) У предузимању мјера из своје надлежности Агенција и привремени управник су овлашћени да траже помоћ надлежних органа унутрашњих послова и других органа.

Члан 64

(1) Привремени управник је овлашћен и одговоран за заштиту имовине и преузимање контроле над пословањем штедно-кредитне организације и предлагање Агенцији доношења одлуке о укидању одобрења и ликвидацији или о наставку пословања штедно-кредитне организације.

(2) Привремени управник дужан је поступати у складу са законом, прописима и наложима Агенције и за обављање својих овлашћења и одговорности одговоран је Агенцији.

(3) У току мандата привремене управе штедно-кредитне организације, сва овлашћења надзорног одбора, управе, кредитног одбора и чланова штедно-кредитне организације за доношење одлука или предузимања активности престају.

(4) Привремени управник има сва овлашћења органа штедно-кредитне организације

Члан 65.

(1) Привремени управник је дужан у року од 60 дана од дана именовања да сачини и Агенцији достави извјештај о финансијском стању и перспективи штедно-кредитне организације, са пројекцијом биланса стања и документованим претпоставкама на основу којих је анализа израђена.

(2) Извјештај привременог управника о финансијском стању и перспективи штедно-кредитне организације мора садржавати приједлог доношења одлуке о укидању одобрења и ликвидацији или о наставку пословања штедно-кредитне организације.

(3) Коначну одлуку о укидању одобрења и ликвидацији или о наставку пословања штедно-кредитне организације Агенција је дужна донијети у року од 30 дана од дана пријема извјештаја привременог управника.

(4) Одлуку о укидању одобрења и ликвидацији или о наставку пословања штедно-кредитне организације, Агенција доноси на основу оцјене и потребе заштите интереса чланова и повјерилаца штедно-кредитне организације, те оцјене реалних претпоставки да се предложени план успјешно спроведе у периоду од 12 мјесеци од доношења одлуке Агенције о извјештају привременог управника.

Члан 66.

Овлашћења привременог управника штедно-кредитне организације престају:

а) рјешењем Агенције или истеком мандата привременог управника,

- б) рјешењем Агенције о укидању одобрења штедно-кредитној организацији и ликвидацији штедно-кредитне организације,
- в) рјешењем о именовању ликвидационог управника штедно-кредитне организације,
- г) рјешењем надлежног суда о именовању стечајног управника.

Члан 67.

(1) Разлози за покретање поступка ликвидације штедно кредитне организације су:

- а) ако се број чланова штедно-кредитне задруге смањи испод броја прописаног одредбама овог закона,
- б) ако се износ улога смањи испод износа прописаног одредбама овог закона,
- в) правоснажна одлука суда којом се утврђује да упис штедно-кредитне организације у регистар суда није био законит,
- г) ако јој буде одузето одобрење.

(2) Када настану услови наведени у ставу 1. овог члана штедно-кредитна организација дужна је покренути поступак ликвидације.

(3) Ако се поступак ликвидације покрене из разлога наведених у ставу 1. тачки г) овог члана за ликвидационог управника не може бити именовано лице које је било директор, односно члан надзорног одбора штедно-кредитне организације која је по одредбама овог закона морала покренути ликвидациони поступак.

(4) Захтјев за покретање поступка стечаја може поднијети само Агенција.

Члан 68.

Штедно-кредитна организација у ликвидацији не смије примати нове штедне улоге, продужавати доспјеле орочене штедне улоге, одобравати нове кредите, нити продужавати доспјеле кредите, као ни преносити штедне улоге или кредите на друге финансијске институције, нити склапати друге послове изузев оних који су потребни за уновчење ликвидационе масе ради подмирења обавеза штедно-кредитне организације у ликвидацији.

Члан 69.

На поступак ликвидације и стечаја штедно-кредитне организације примјењују се одредбе закона којим се уређује поступак ликвидације и стечаја, ако овим законом није друкчије одређено.

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дјела

Члан 70.

(1) Ко се без дозволе или противно условима под којима је она дата бави штедно-кредитном дјелатношћу, казниће се затвором од три мјесеца до пет година.

(2) Ако је дјелом из става 1. овог члана прибављена противправна имовинска корист која прелази износ од 10.000 КМ, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година, а ако тај износ прелази 50.000 КМ, казниће се затвором од двије до десет година, а ако тај износ прелази 200.000 КМ, казниће се затвором најмање пет година.

2. Прекршаји

Члан 71.

(1) Новчаном казном у износу од 1.500 конвертибилних марака до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај штедно - кредитна организација која:

- а) започне с радом прије уписа у судски регистар,
- б) не води књигу чланова у складу са чланом 12.,
- в) у прописаном року не поднесе пријаву за упис у судски регистар (члан 13. став 4)
- г) не поднесе Агенцији пријаву промјене битних података на основу којих је издата дозвола (члан 16. став 1.),
- д) се упише у судски регистар или наступи у правном промету неовлашћено користећи назив "штедно кредитна-организација" или изведенице те ознаке или скраћену ознаку "ШКО" (члан 19. став 2.)
- ђ) примјењује општи акт за који није добила сагласност Агенције (члан 21.),
- е) има износ улога једног члана и с њим повезаних чланова у вриједности већој од 10% укупног износа улога (члан 25. став 4)
- ж) не изврши регистрацију код надлежног суда повећања и смањења основног капитала у прописаном року (члан 27. став 2.),
- з) изврши плаћање супротно одредбама члана 29. ст. 5. и 6. овог закона,
- и) повуче и поништи улог члана по вриједности већој од номиналне (члан 30. став 4.),
- ј) не обрачуна и уплати средства обавезне резерве на начин одређеним чланом 31. став 2. овог закона,
- к) не обрачуна и уплати средства резерве за кредитне губитке на начин и у роковима одређеним овим законом односно прописима донесеним на основу овог закона (члан 32.)
- л) сједнице скупштине не одржава у складу с одредбама чл. 35. и 36. овог закона
- љ) не обавијести Агенцију о поднесеном приједлогу надзорног одбора за суспензију (члан 40. став 1.),
- м) супротно одредби члана 44. став 1. обавља друге послове за које није добила дозволу Агенције,
- н) се не придржава стопа ограничења и ризика везаних за билансне и ванбилансне ставке, активу и капитал, утврђених прописима Агенције (члан 47.) ,
- њ) не врши обавјештавање чланова у складу са чланом 48.,
- о) на видном мјесту у пословним просторијама не истакне опште услове пословања (члан 49.),
- п) не закључи уговор са чланом или закључи уговор супротно одредбама члана 51.,
- р) не води и не чува књиговодствене евиденције и документе и не саставља и не презентује финансијске извјештаје у складу са прописима (члан 52. став 1.)

с) ревизију годишњих финансијских извјештаја и извјештавање Агенције врши супротно члану 52.,

т) не омогући надзор овлашћеним службеницима Агенције (члан 57. и 58.)

ћ) од дана извршности рјешења којим јој се одузима дозвола склопи, започне обављати или обави нови посао везан за обављање дјелатности (члан 60. став 2.),

у) у поступку ликвидације склапа послове супротно члану 68. или пренесе своје депозите или кредите на друге финансијске институције (члан 68.),

(2) За прекршај из става 1. овог члана казнит ће се и одговорно лице у штедно-кредитној организацији новчаном казном у износу од 500 конвертибилних марака до 1.500 конвертибилних марака.

Х ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72.

Агенција је дужна у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети прописе из своје надлежности за спровођење овог закона који ће се објавити у "Службеном гласнику Републике Српске" укључујући прописе о:

а) условима и поступку давања сагласности на оснивачке акте штедно-кредитне организације,

б) условима и начину формирања опште резерве за покриће кредитних губитака

в) управљању ликвидношћу, излагању кредитном ризику, процјени квалитета и класификацији активе и резерви и рочној и девизној усклађености активе и пасиве (члан 47. овог закона),

г) облику и садржају извјештаја које штедно-кредитне организације достављају Агенцији,

д) начину вршења надзора, поступку издавања налога и предузимању мјера,

ђ) поступку одузимања издатог одобрења.

Члан 73.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјењиваће се по истеку шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Број:01-1128/06

Датум: 31. августа 2006. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
мр Игор Радојичић